

storczyk ten nie ma okresu spoczynku, co nie jest zgodne z poczynionymi obserwacjami.

Roślinę można wzmacniać przez usuwanie bocznych pączków lub odrostów; rozmnaża się (najlepiej w marcu) przez podział kłączy. Kłącza należy sadzić w płytkich, małych wazonach, dobrze zdrenowanych. Glebę składającą się z równej części: kompostu, korzeni (drobno posiekanych) *Osmunda* * i *Sphagnum*, ponadto drobno potłuczonej cegły i węgla drzewnego, należy uformować w postaci stożka, ażeby woda nie zatrzymywała się przy kłączach, które łatwo butwieją. W okresie wzrostu storczyk ten wymaga więcej wilgoci aniżeli inne naziemne tropikalne storczyki.

LITERATURA

Richter W., Die schönsten aber sind Orchideen.
Schlechter R., 1927. Die Orchideen, ihre Beschreibung, Kultur, Züchtung. Berlin.

M. TOKARSKI i B. ŁUKASIEWICZ

WEGETATYWNE ROZMNAŻANIE KOBEI PNĄCEJ (*COBAEA SCANDENS* CAV.) I JEJ ZIMOWANIE

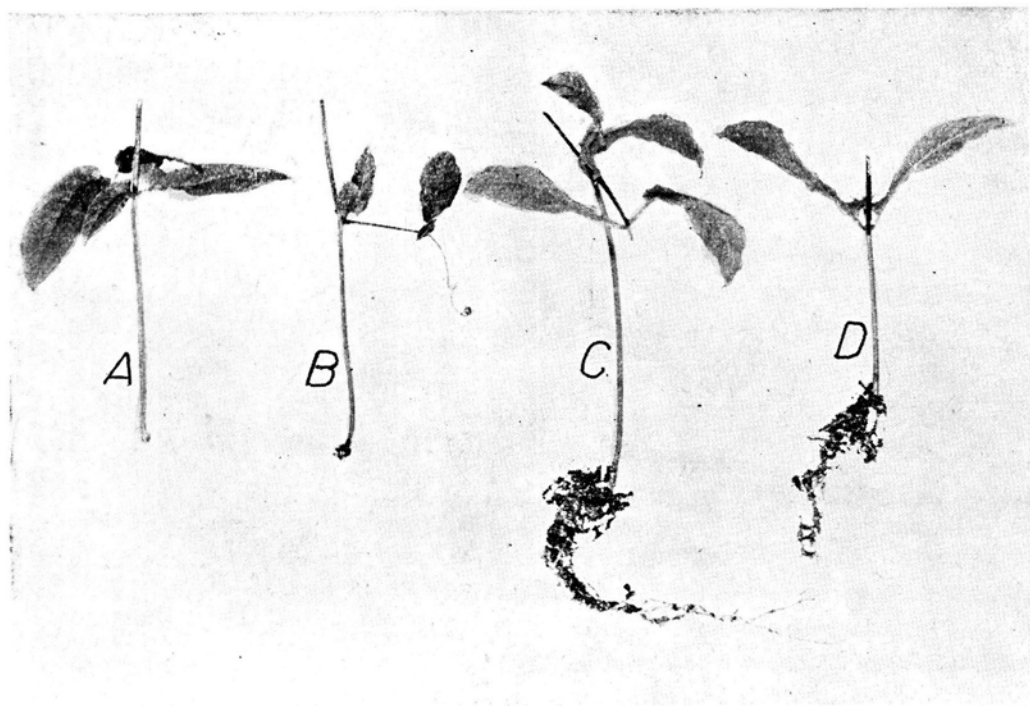
Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego

Sporadycznie dotąd uprawiana w kraju kobeja pnąca należy niewątpliwie do najładniejszych pnączy jednorocznych. Wyróżnia się ona zarówno dużymi, barwnymi kwiatami, jak i bujnym wzrostem oraz żywozielonym, efektownym ulistnieniem. Kobeja jest właściwie trwałą rośliną meksykańską z rodziny *Polemoniaceae*, uprawiamy ją jednak jako roślinę jednoroczną, gdyż w naszych warunkach klimatycznych nie zimuje w gruncie.

Zbyt małe rozpowszechnienie u nas tej wartościowej i dekoracyjnej rośliny wytłumaczyć można nie tyle jej dużymi wymaganiami siedliskowymi, co raczej brakiem nasion. Kobeja pnąca w naszych warunkach klimatycznych nie zawiązuje bowiem nasion i corocznie sprowadzać je trzeba z krajów o cieplejszym klimacie.

Kłopotów corocznego nabywania nasion i wysiewu można jednak uniknąć, wykorzystując zdolność tej rośliny do rozmnażania wegetatywnego poprzez sadzonkowanie pędów zielnych. W tym celu należy kilka roślin kobei odpowiednio przezimować w pomieszczeniu możliwie jasnym i zabezpieczonym od mrozu. Naj-

* Od redakcji: Kłącza dłuższa królewskiego, jako gatunku objętego w Polsce ochroną — należy zastąpić inną paprocią.

Sadzonki kobei pnącej (*Cobaea scandens* Cav.) A, B — przed ukorzeniem, C, D, — ukorzone

bardziej odpowiednimi będą tu zimne szklarnie, ewentualnie widne piwnice. Przeznaczone do zimowania rośliny najlepiej jest już na lato wkopać do gruntu w specjalnych kubłach lub skrzynkach drewnianych, aby jesienią ułatwić w ten sposób wyjęcie rośliny z nienaruszoną bryłą korzeniową i uchronić od uszkodzeń. Mając, natomiast, rośliny wysadzone bezpośrednio do gruntu — należy je w połowie października ostrożnie przesadzić do dużych donic. Kobaea na ogół dość dobrze znosi jesienne przesadzanie z dużą bryłą korzeniową. W okresie zimowania należy utrzymywać rośliny w temperaturze ok. 10—12°C, umiarkowanie wilgotno. Tak przechowane okazy kobei pnącej dadzą w okresie przedwiośnia dobry materiał do sadzonkowania.

W marcu przystępujemy do cięcia sadzonek, wybierając możliwie najsilniejsze i dojrzałe pędy. Sadzonki sporządzano z odcinków pędów o dwu węzłach i skracano do 1/3 blaszki liściowej. Wysadzone w miskach glinianych sadzonki ustawiano w mnożarce o temperaturze 25°C i dużej wilgotności powietrza.

Niżej zamieszczona tabelka ilustruje wyniki doświadczenia, założonego w dniu 9 marca 1964 r. w kilku kombinacjach podłoża po 20 sztuk sadzonek w każdej.

Hormonizowanie ostatniej kombinacji sadzonek wykonano pudrem wzrastowym, zawierającym kwas β -indolomasłowy w koncentracji 0,5%, przez zanurzenie w nim dolnej części sadzonek.

Rodzaj podłoża	Liczba ukorzenionych sadzonek w %	Średni czas ukorzenia się sadzonek
piasek	40	17 dni
piasek + torf	30	20 dni
torf	—	—
piasek + torf hormonizowane	80	15 dni

Ukorzenione sadzonki sadi się pojedynczo do małych doniczek w mieszankę ziemi liściowej, kompostowej i piasku oraz trzyma się je w ciepłej szklarni do czasu wysadzenia na miejsce stałe (w drugiej połowie maja). Okazy kobei pnącej rozmnożone z sadzonek zakwitają zwykle nieco wcześniej od roślin, otrzymanych w tym samym czasie z wysiewu.

Kobea jest rośliną ciepłolubną i światłożądną i dlatego najlepiej kwitnie w lata ciepłe i słoneczne. Należy dobierać jej stanowiska ciepłe, osłonięte, o wystawie południowej. Kobea wymaga żyznej, zasobnej w próchnicę gleby, dostatecznie wilgotnej w ciągu całego lata; niezbędne jest kilkakrotne zasilanie jej w czasie wegetacji. Latem 1963 roku kobea pnąca wyrosła we Wrocławskim Ogrodzie Botanicznym do wysokości 4,5 m i obficie kwitła do późnej jesieni. Ostatnie kwiaty rozwinęły się na początku listopada.

Wielką zaletą kobei jest jej odporność na choroby i szkodniki, bujny wzrost oraz łatwość przyczepiania się do podpory za pomocą wąsów przekształconych ze szczytowych listków. Dzwonkowate, duże kwiaty o średnicy 4—5 cm, początkowo zielonkawe, później fioletowe — są stosunkowo długotrwałe (4—5 dni) i w przeciwieństwie do kwiatów, wielu uprawianych pnączy z rodziny *Convolvulaceae*, stale otwarte.

Na uwagę zasługują otrzymane w hodowli ogrodniczej interesujące odmiany kobei pnącej, a mianowicie: cv. *flore albo*, o kwiatach czysto białych oraz cv. *variegata*, odmiana o białoobrzeżonych liściach.

LITERATURA

Pareys Blumengärtnerei, 1960. Berlin—Hamburg.

The Royal Horticultural Society Dictionary of Gardening, 1956. Oxford.